

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
VALSTYBĖS INVESTICIJŲ ADMINISTRAVIMO“ PROJEKTO**
TAP Nr. 20-1969; TAIS Nr. 20-14685(2)

2020-11-18 Nr.NV-3135

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Dėl valstybės investicijų administravimo“ projekto (toliau - Projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto teikime nurodyta, kad 2021–2027 m. ES investicijų laikotarpis prasideda nuo 2021 m. sausio 1 d., todėl siekiant, kad Lietuva kuo greičiau galėtų gauti 2021–2027 metų ES investicijas, būtina nustatyti *ES investicijų* administravimo valdymo ir kontrolės sistemą (toliau – VKS). Projektu siūloma nustatyti 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau – Investicijų programa), 2021–2027 m. materialinio nepritekliaus mažinimo programos Lietuvoje (toliau – Nepritekliaus mažinimo programa), Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2021–2027 m. strateginio plano ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 m. veiksmų programos VKS – vadovaujančias, audito, tarpines ir įgyvendinančias institucijas, tačiau neatskleidžiant sąvokų „vadovaujančioji institucija“, „audito institucija“, „tarpinė institucija“ ir „įgyvendinančioji institucija“ turinio.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu dar nėra patvirtinti atitinkami ES teisės aktai (Projekto teikime nurodomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento projektas, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieiglosčio ir migracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų priemonės finansinės taisyklės), kurie ir turėtų būti teisinis pagrindas Projekte minimų programų investicijų administravimo VKS nustatymui, nes būtent juose įtvirtintas funkcijas, priskirtas vadovaujančioms, audito, tarpinėms ir įgyvendinančioms institucijoms, vykdytų Projektu numatomos ministerijos ir kitos įstaigos (žr. analogiją su 2014 -2020 m. finansinės perspektyvos ES lėšų administravimo reguliavimu, įtvirtintu Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“, Vyriausybės 2014 m. sausio 22 d. nutarimu Nr. 55 „Dėl institucijų, atsakingų už Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo administravimą ir projektų įgyvendinimą Lietuvoje, paskyrimo“, Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 907 „Dėl institucijų, atsakingų už Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014-2020 metų veiksmų programos valdymą ir kontrolę, paskyrimo“).

Kol nėra patvirtinti atitinkami ES teisės aktai, neaišku, kokios atsakomybės ribos ir konkrečios funkcijos būtų priskirtos Projekte minimoms ministerijoms ir kitoms institucijoms, todėl Projektas neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. įtvirtinto teisinio reguliavimo aiškumo principo, kuris reiškia, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.

2. Atsižvelgiant į tai, kad Projekte neatskleidžiamas sąvokų „vadovaujančioji institucija“, „audito institucija“, „tarpinė institucija“ ir „įgyvendinančioji institucija“ turinys ir nenustatomos šių institucijų vykdomos funkcijos, o minimos sąvokos nėra apibrėžtos ir Strateginio valdymo įstatyme, Projekto preambulėje nurodytas jo teisinis pagrindas – Strateginio valdymo įstatymo 3 str. 17 d. 8 p. ir 17 str. 5 d. yra teisiškai nepagrįstas.

3. Projekto 1.1.3 p. numatoma viešąją įstaigą Centrinę projektų valdymo agentūrą paskirti Investicijų programos tarpine institucija, o Projekto 2.1.2 p. viešąją įstaigą Europos socialinio fondo agentūrą – Nepritekliaus mažinimo programos tarpine institucija. Toks reguliavimas nederą su Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 5 str. 1 d. 2 p., remiantis kuriuo *viešosioms įstaigoms*, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti *tik įstatymais, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi*, kai tame teisės akte nurodomas konkretus veikiantis ar numatomas steigti viešojo administravimo subjektas (jo pavadinimas, paskirtis, teisinė forma, santykiai su kitais viešojo administravimo subjektais) ir nustatomas baigtinis konkrečių tokiame subjektui suteikiamų viešojo administravimo įgaliojimų sąrašas. Be to, pažymėtina, kad remiantis VAĮ 5 str. 2 d. 2 p. *viešosioms įstaigoms*, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė gali būti suteikiami įgaliojimai atlikti funkcijas *tik* VAĮ 6 str. 2, 3 ir 4 p. nustatytose viešojo administravimo srityse (t.y. negali būti suteikti įgaliojimai, nustatyti VAĮ 6 str. 1 p.: administracinis reglamentavimas – t.y. viešojo administravimo subjektų veikla rengiant įstatymų ir kitų norminių teisės aktų projektus ir

priimant norminius administracinius aktus), o tokie įgaliojimai turi būti tiesiogiai susiję su viešosios įstaigos veiklos tikslais ir kai nėra valstybės ar savivaldybių institucijų ar įstaigų, kurioms šie įgaliojimai gali būti suteikti. Todėl Projektu neatskleidžiant jame minimų institucijų ir įstaigų funkcijų, nėra aišku, ar bus užtikrintas šių Projekto nuostatų suderinamumas su VAI 5 str. 2 d. 2 p. Šiais aspektais įvertintini ir Projekto 1.2 ir 2.2 p.

4. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, Projekto 1.2 ir 2.2 p. tikslintini, atskleidžiant, kas turima mintyje nustatant, kad atitinkamoms vadovaujančiosioms institucijoms pavedama nustatyti atitinkamų tarpinių institucijų *funkcijų aprašus* (ar tai būtų funkcijų sąrašas, ar kažkur kitur įtvirtintų funkcijų aprašymas (detalizavimas)).

5. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, Projekto 3.2 p. dėstyti, remiantis Projekto 1.2 ir 2.2 p. nuostatų analogija.

6. Atsižvelgiant į Projekto nuostatų turinį bei remiantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298, 25 ir 26 p., Projektas tikslintinas nustatant, kada kokios Projekto nuostatos įsigalioja, atitinkamai atsisakant Projekto 1.1, 2.1, 3.1 ir 4.1 p. nustatytų atitinkamų institucijų paskyrimo datų.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Ieva Peciukonienė